

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

הע"ז 53590-07-11 מדינת ישראל נ' יהודה לני רקאנטי

בפני כב' השופטת חנה טרכטינגוט

בעניין: מדינת ישראל/ רשות ההגירה, האוכלוסין ומעברי הגבול **המאשימה**
ע"י ב"כ עו"ד דן טוניק

נגד

הנאשם **ליאון יהודה לני רקאנטי**
ע"י ב"כ עו"ד זרי חזן ועו"ד דפנה שגל

הכרעת - דין

1. בפתח הדברים אודיע, כמוצוות סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, כי החלטתי לזכות את הנאשם מחמת הספק מעבירה של העסקה ללא ביטוח רפואי ולהרשיע את הנאשם בעבירה של העסקה שלא כדין.
2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין העסקת עובדת זרה, העסקה שלא כדין וללא ביטוח רפואי, עבירה על פי סעיף 2 (א)(1) ו- (2) ו- (2)(ב)(3) לחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991 (להלן: "חוק עובדים זרים").
3. על פי כתב האישום בביקורת שנערכה ביום 18.4.10 סמוך לשעה 10:00, בנכס שברחוב שלוח 77 הרצליה (להלן: "הנכס") נתפסה עובדת, אזרחית פיליפינית CERBOLLES SWELLA CERRO מס' דרכון WW-0317318 (להלן: "העובדת"). העובדת לא היתה במועד הרלבנטי אזרחית ישראל או תושבת בה ולא היתה רשאית לעבוד אצל הנאשם. הנאשם העסיק את העובדת בנכס בעבודות ניקיון ומשק בית שלא על פי היתר כדין במשך כשנתיים קודם ליום הביקורת. הנאשם לא הסדיר עבור העובדת ביטוח רפואי כדין.
4. במועד ההקראה הודה הנאשם כי הוא מחזיק בנכס וכי נערכה ביקורת. הנאשם כפר בכל העובדות הנוספות.
5. מטעם המאשימה העיד המפקח עזר שמש (להלן: "שמש") וכן הוגשו המסמכים הבאים: **מ/1** – תיאור המקרה, ממנו עולה כי ביום 18.4.10 בביקור בנכס נראו שלושה עובדים. עובדת הגיעה לבושה עם בגדי בית. הוצג דרכון ואומת מול נציג משרד הפנים שאין לה אשרת שהייה לעבודה בישראל.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

הע"ז 53590-07-11 מדינת ישראל נ' יהודה לני רקאנטי

- העובדת מסרה שהיא מתגוררת במקום עם בתה ועובדת שנתיים במשק בית. שכרה הינו \$1,200 שמשולם לה על ידי הנאשם.
בעת הביקורת הגיע משלוח.
מ/2 – צילום דרכון העובדת ושל בתה של העובדת.
צילום תעודת לידה של בתה של העובדת.
מ/3 – זימון לחקירה של הנאשם בגין חשד להעסקה שלא כדין.
מ/4 – בקשה לסגירת התיק, הוגשה על ידי ב"כ הנאשם.
לבקשה צורף תצהיר הנאשם המודה בהעסקת העובדת וכן חוזה אישי אשר נערך בין הנאשם לעובדת.
מ/5 – תעודת עובד ציבור, ראש ענף מחלקת ביקורת גבולות ומעברים.

6. מחקירתו של שמש עולה כי במועד בו הוגשה הבקשה מ/4 היה נוהל במשרד לפיו אפשר היה לשלוח תצהיר/מכתב במקום להגיע לחקירה.
וכך הוא מסביר:

- "ת... והיה ידוע שעל עבירה מסוג העסקה הקנס הוא, במידה זו עבירה ראשונה 5,000 ₪, עבירה שניה כפל קנס ועבירה שלישית וצפונה זה הגשת כתב אישום לתמ"ת. זה דבר שנעשה בשגרה ולא היה משהו חדש.
ש. באותה תקופה, ההליך הזה של בקשה לסגירה וקנס מנהלי על ידי הגשת תצהיר, הוא היה התיק היחיד?
ת. עד מקרה ברק זה היה נוהל של הגשת כתבי אישום, לא הכרנו לא ידענו אלא היתה פעולה מאוד פשוטה של חקירה, במידה והיו ראיות על העסקת עובד זר שלא כדין, הטלת קנס, וזה מה שהיה בכל המקרים. לא זכור לי מקרה אחד שהמלצתי על הגשת כתב אישום. זה היה באופן אוטומטי. ברגע שמדובר היה בעבירה שניה, היה "נלחץ כפתור" על כפל קנס ומעבר לזה באופן אוטומטי כתב אישום זה לא בידיעתנו.
ש. מי היה "לוחץ על הכפתורים" של הקנסות הכפולים? המפקחים או התביעה?
ת. בזמנו בחור בשם זאב שזה היה תפקידו, הטלת קנסות.
ש. אני אומר שבתיק הזה לא היה לך בכלל סמכות לדבר איתי על קנס מנהלי וזה היה הנוהל.
ת. זה היה הנוהל, והוא התחיל מהמחלקה המשפטית שהעבירה לנו את הנושא של בחינת תיקים, ואנחנו בחנו את התיקים וברגע שהיתה החלטה להטיל קנס סיכמנו את התיק בקנס וזה היה עובר למגשר מבחינתנו, עוד פקיד, והיה מעביר את זה לאיש הקנסות בשם זאב".

(פרוטוקול עמ' 4 ש' 25 – עמ' 5 ש' 8)

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

הע"ז 11-07-53590 מדינת ישראל נ' יהודה לני רקאנטי

7. הנאשם הבהיר את הרקע להמצאת התצהיר המצורף למ/4 כך :

”ש. האם התייצבת ומסרת את עדותך?”

ת. לא התייצבתי משום שבשיחה איתך נאמר לי שאתה במו"מ עם רשות ההגירה לסגור את התיק ואני נדרש לתת הצהרה. נתתי הצהרה, מתוך הנחה שברגע שאתן הצהרה הנושא ייסגר והפרשה מאחורי. לא נאמר לי לרגע שקיימת אפשרות שאני אתן הצהרה ואח"כ יגישו כתב אישום. בעיני זה דבר שלא ייעשה, בן אדם שידוע שהולכים להגיש נגדו כתב אישום לא יגיש הצהרה, זה לא הגיוני.

ש. מציג לך את ההצהרה שהגשת. מה גרם לך להגישה?

ת. רציתי לגמור את הפרשה, וגם הסברת לי שהנוהל באותה תקופה בעבירה ראשונה מהסוג הזה ניתן לסגור את הנושא בקנס מנהלי והעדפתי במקום לבזבז את הזמן ולהיגרר לבתי משפט לשלם קנס”.

(פרוטוקול עמ' 6 ש' 18 – 27)

הנאשם אישר בעדותו כי העובדת גב' שיילה התגוררה אצלו בבית וכי היום יש לה אשרת שהיה ואשרת עבודה בישראל. באותה עת היתה החלטת ממשלה שעובדים זרים עם ילדים בכיתה א' רשאים לשהות בארץ. במועד הביקורת הילדה עמדה לעלות לכיתה א'. הנאשם מוסיף:

”לא העליתי על דעתי שמתר לה לשהות אבל אסור לה לעבוד, היא הרי אמורה להאכיל את הילדה”.

(פרוטוקול עמ' 7 ש' 3-2)

הנאשם אישר כי האמור בתצהיר המצורף למ/4 הוא אמת וכי העובדת עבדה אצלו במשק בית וכי לא היה לו היתר להעסקתה.

8. טענות המאשימה –

- א. הנאשם הודה בפני בית הדין כי הוא בעלים של הנכס, כי בנכס נערכה ביקורת ביום 18.4.10, כי העובדת התגוררה בנכס, כי העובדת הינה נתינה זרה אשר עבדה בביתו ועברו בניהול משק הבית וכי לא החזיק בהיתר להעסקת העובדת הזרה.
- ב. הנאשם הודה בהעסקת העובדת אף בתצהירו שצורף למ/4 ואף בהסכם העבודה.
- ג. אף מעדותו של המפקח עולה כי העובדת שזוהתה באמצעות דרכון נמצאה מבצעת עבודות משק בית עבור הנאשם.
- ד. העובדת זוהתה כדין על ידי המפקח באמצעות דרכון.
- ה. התקיים היסוד הנפשי, שבעבירות קפידה היינו מודעות.
- ו. יש לדחות את טענת הנאשם בדבר הבטחה שלטונית, שכן היא לא ניתנה על ידי בעל סמכות להתחייב באותה הבטחה. שמש קיבל סמכות של מפקח בלבד ולא של תובע.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

הע"ז 53590-07-11 מדינת ישראל נ' יהודה לני רקאנטי

- רק לתובע על פי חוק העבירות המנהליות תשמ"ו-1985 (להלן: "חוק העבירות המנהליות") יש סמכות סופית להחליט על הגשת כתבי אישום יזומים.
- ז. גם אם נקבע כי נוצרה הבטחה שלטונית מחייבת על ידי הגורם המוסמך לתתה, רשאית היתה המדינה להשתחרר מכך.
- ח. ההליך הפלילי ננקט לאחר שנמצאו נימוקים אשר נרשמו על ידי התובע המוסמך בטרם הגשת כתב האישום ואלה הם: חומרת העסקת עובד זר במשק בית, במיוחד במקרה זה בו הועסקה העובדת במשך כשנתיים וגרה בביתו של הנאשם. ההחלטה להגיש כתב אישום נגד הנאשם במקרה זה הינה סבירה ומידתית.
- ט. בכל מקרה, אף אם מדובר בהבטחה שלטונית מחייבת, אזי יש, לכל היותר, לפסול את התצהיר שצורף למ/4. אלא שגם בלעדיו הוכחו יסודות העבירה.

9. טענות הנאשם –

- א. יש לזכות את הנאשם מהאישומים המופיעים בכתב האישום בשל הפרת הבטחה מנהלית, הגנה מן הצדק ואי עמידה בכללי המשפט המנהלי המחייבים.
- ב. שמש הודה במתן ההבטחה המנהלית. שמש היה בעל הסמכות המלאה לתת את אותה הבטחה מנהלית.
- ג. הרשות אינה יכולה במקרה זה להשתחרר מההבטחה המנהלית, הן נוכח הפגיעה החמורה בזכויות היסוד של הנאשם שהסתמך על הבטחת הרשות והן נוכח כך שאין די בשינוי מדיניות בלבד כדי להוות צידוק לחזרה מהבטחה מנהלית.
- ד. התוצאה הינה כי על המאשימה לעמוד בהתחייבויותיה ולהטיל על הנאשם קנס מנהלי ולחזור בה מכתב האישום.
- ה. אין לקבל את טענת המאשימה לפיה תוצאת הקביעה כי מדובר בהבטחה מנהלית מחייבת הינה משיכת התצהיר המצורף למ/4, הא ותו לא.
- ו. יש להעניק לנאשם הגנה מן הצדק.
- ז. כתב האישום הוגש מעל שנה מיום ההבטחה המנהלית. הנאשם הסתמך על הבטחה זו ושינה את מצבו לרעה בעקבות ההבטחה.
- ח. התנהלות המאשימה חסמה בפני הנאשם את האפשרות לכלכל את צעדיו ולהתגונן בהתאם.
- ו. המאשימה שינתה את נהלי אכיפת חוק עובדים זרים כשנה לאחר הביקורת ולאחר שנשלח תצהיר מטעם הנאשם בעקבות ההבטחה המנהלית.
- ז. המאשימה החילה את מדיניות האכיפה החדשה באופן רטרואקטיבי פסול.
- ז. בהגשת כתב האישום יש משום אכיפה בררנית.
- ח. המאשימה לא הוכיחה את יסודות העבירה.

